

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Põllumajanduse õpe kutsehariduses

*Ülle Matsin, HTM kutse- ja keskhariduse osakonna juhataja
Aulika Riisenberg, HTM kutse- ja keskhariduse osakonna nõunik
Ingrid Jaggo, HTM riigikoolide osakonna nõunik*

11.05.2026

Uus rahastamismudel

Eesmärgiks on suunata kutsehariduse eelarvevahendeid senisest enam õppimiskohustuse eas noortele erialadel, mis on kooskõlas OSKA tööjõuvajaduse prognoosidega. Samuti üldhariduse rahastamisele sarnasemate aluste loomine: kooli eelarvesse lisatakse diferentseerimisvahendid 22 - 24% õpetajate tööjõukuludeks.

Alates 2025/2026 õppeaastast rakendub tasuline kutseõpe õpilastel, kes:

- 1) koolituskohale kandideerides on eelnevalt juba vastu võetud tasuta kutseõppe tasemeõppesse või immatrikuleeritud tasuta kõrghariduse tasemeõppesse;
- 2) lõpetanud vastuvõtmisele eelneva kümne aasta jooksul tasuta kõrghariduse tasemeõppe (alates 2030 sept);
- 3) on vastuvõtmisele eelnenud viie aasta jooksul lõpetanud tasuta sama või kõrgema taseme kutseõppe, välja arvatud juhul, kui ta asub õppima lõpetatud taseme jätkuõppes (alates 2030 sept);
- 4) on vastuvõtmisele eelnevalt kahel korral kutseõppe tasemeõppesse vastu võetud ja mõlemal korral õpingud katkestanud ning viimasest katkestamisest on möödas vähem kui viis aastat;
- 5) asuvad õppima võõrkeeles läbiviidavas tasemeõppes.

Samal ajal saab isik õppida ühel tasuta kutse- või kõrghariduse tasemeõppe koolituskohal.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Koolid lähevad üle uuele toimemudelile seoses kutseharidusreformiga

Kutsehariduse reformi peamine eesmärk oli muuta kutsekeskharidus ehk rakenduslik keskharidus võrdväärseks ja atraktiivseks alternatiiviks gümnaasiumile, mis võimaldab jätkata õpinguid kõrghariduses ja leida edukalt rakendust ka tööturul.

Üldharidusõpingute maht on uue kutsekeskhariduse mudeli puhul suurenenud rohkem kui kaks korda. See tagab õpingute jätkamiseks järgimisel haridus- või kutsetasemel konkurentsivõimelise taseme.

Õppekohtade kavandamisel hoiab koolipidaja selget kooskõla OSKA valdkondlike tööjõu vajaduse prognooside ja riigi poolt loodud tasuta kutseõppe kohtade vahel.

Uue rahastamismudeli kohaselt arvestatakse vähem õpetajate ametikohti neile, kes käivad sessioonõppes, ehk kellel on iseseisvat tööd üle 30% õpingute mahust.

Tegevustoetuse eraldamise põhimõtted

Alates 2024. aastast antud kutsekoolidele suunised, millises mahus tuleb õppekavadele vastuvõttu vähendada või suurendada, et koolituse pakkumine oleks tasakaalus tööturu ootustega.

Uuendatud rahastamise põhimõtted eeldavad koolilt toimetumudeli arendamist: tasuliste mikrovalifikatsioonide pakkumine, õppe läbiviimine eri piirkondades, tasulise täiendusõppe pakkumine.

Kutsehariduse reform

Eesmärk: muuta rakenduslik keskharidus gümnaasiumihariduse kõrval konkurentsivõimeliseks ja atraktiivseks edasiõppimise valikuks, mis võimaldab lõpetajatel nii edukalt rakendust leida tööturul kui jätkata õpinguid kõrgharidusõppes

Õppekavade arendamine

- Uus kutsekeskhariduse mudel
- Uued laiapõhjalised valdkondlikud õppekavad, „küpsemine“ spetsialiseerumiseni
- Üldoskuste arendamine
- Personaalsem lähenemine õpiteede valikule

Õppe pakkumise korrastamine

- Õppe pakkumise kooskõlla viimine tööturu vajadustega
- Koolide vastutusvaldkondade süsteemi väljatöötamine
- Hariduskeskuste loomine

Õigusruumi muutmine

- Muudatused reformide alustamiseks ja läbiviimiseks
- Rahastamismehhanismide ajakohastamine, sh tasuline kutseõpe
- Uus kutsehariduse seadus

Põllumajandusõpet pakuvad koolid

Õpet pakuvad 4 kooli põllunduse ja loomakasvatuse, aianduse, metsanduse, veterinaaria, looduskeskkonna ja eluslooduse õppekavarühmades (PM ÕKR).

Kõigi 4 kooli õpilastest on rohkem kui 79% olemas vähemalt keskharidus. Üldjuhul on tegemist töötavate inimestega, kes osalevad õppetöös sessioonide ajal (1-2 korda kuus).

Tabel. Õpilaste arv 2025/26.õa, sh PM õppekavarühmas õppijate arv

Õppeasutus	Õpilaste arv kokku	Neist PM ÕKR	
		arv	osakaal
Järvamaa Rakenduslik Kolledž	1 272	391	31%
Luu Metsanduskool	596	549	92%
Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool	715	414	58%
Räpina Aianduskool	780	696	89%

- Räpinas (ka Luual) on palju õpilasi sessioonõppes, kelle õpetamiseks on arvestatud vähem õpetajate arvestuslikke ametikohti.
- Rahastamisel ei võeta arvesse õpilasi, kes ei ole täitnud õppekava nominaalkestuse jooksul kutseõppe lõpetamise tingimusi (Räpina õpilastest rohkem kui viiendik).
- Õpilaste arv Räpinas on viimasel kolmel aastal langenud, tegevustoetusest rahastatavate õppekohtade arv on püsinud samas suurusjärgus. Ligi 80% õpilastest on 25-aastased või vanemad. 2025/26.õa õppis tasulises õppes ainult 1 õpilane.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Aitäh!

